

הכנסת

הכנסת העשרים-וחמש
מושב שני

פרוטוקול מס' 432
מישיבת ועדת הכספים
יום שלישי, ג' בתמוז התשפ"ד (09 ביולי 2024), שעה 12:25

סדר היום:

הצעת חוק הסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב) (תיקון - חישוב עליית מחירי הארנונה), התשפ"ג-2023 (פ/1928/25), של חה"כ משה גפני, חה"כ יעקב אשר

נכחו:

חברי הוועדה:

משה גפני – היו"ר
ינון אזולאי
ולדימיר בליאק
חמד עמאר
יצחק פינדרוס
נאור שירי

חברי הכנסת:

יוסף עטאונה

מוזמנים:

נועה שוקרון	–	רכזת פנים, אגף התקציבים, משרד האוצר
תומר ביטון	–	מנהל מינהל שלטון מקומי, משרד הפנים
חיים ביבס	–	יו"ר מרכז השלטון המקומי
כפיר מצוינים	–	סמנכ"ל רגולציה וקשרי ממשל, מרכז השלטון המקומי
מירה סלומון	–	ראש מינהל, משפט וכנסת, מרכז השלטון המקומי
שי חגי'י	–	יו"ר מרכז השלטון האזורי
מארק דכטיאר	–	מנהל אגף כלכלה, מרכז השלטון האזורי
יערה פיים	–	מנהלת פרויקטים, פורום ה-15
בני ביטון	–	ראש עיריית דימונה
אליהו אטון	–	ראש מועצה אזורית לב השרון
ניר ונגר	–	ראש מועצה אזורית תמר
רותם ידלין	–	ראש מועצה אזורית גזר
שרון אלפסי	–	ראש מועצת בית אריה-עופרים
נתנאל היימן	–	ראש אגף כלכלה, התאחדות התעשיינים בישראל
ישראל מני	–	סמנכ"ל כלכלה ומיסים, איגוד לשכות המסחר
שלומי לוי	–	יועמ"ש, איגוד לשכות המסחר
רועי כהן	–	נשיא להב-לשכת ארגוני העצמאים והעסקים בישראל
אבירם אלון	–	מנכ"ל התאחדות בעלי אולמות וגני אירועים
פנינה בן דוד	–	מנהלת המחלקה הכלכלית, התאחדות המלונות בישראל
מור קורנגולד	–	אח של טל שוהם החטוף בעזה
גידי דיקמן	–	בן דוד של כרמל גת החטופה בעזה
אלה בן עמי	–	בתו של אוהד בן עמי החטוף בעזה

ייעוץ משפטי:
שלומית ארליך

מנהל הוועדה:
טמיר כהן

רישום פרלמנטרי:
סמדר לביא, חבר תרגומים

רשימת הנוכחים על תואריהם מבוססת על המידע שהוזן במערכת המוזמנים הממוחשבת. ייתכנו אי-דיוקים והשמטות.

הצעת חוק הסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב) (תיקון - חישוב עליית מחירי הארנונה), התשפ"ג-2023**היו"ר משה גפני:**

בבקשה. משפחות החטופים מדברות ואבקש לא להפריע.

מור קורנגולד:

חבר הכנסת פינדרוס, אתה יכול להישאר להקשיב לי? אני יודע שיש נושאים חשובים, אבל אני חושב שהחטופים יותר.

שלום לכולם. קוראים לי מור, אני אח של טל שוהם שנחטף מקיבוץ בארי ביחד עם אשתו עדי ושני הילדים הקטנים, נווה בן 8 ויהל בת 3. אנחנו רגע מתקרבים לעסקה ורגע הולכים אחורה, רגע מתקרבים ורגע הולכים אחורה ובאתי היום מיואש עם שאלות שאפשר לראות על המסכים שאחיינים שלי, ילדה בת 3 וילד בן 8, שאלו ואין לי תשובות לתת להם. אין לי תשובות לילדים קטנים לתת להם, זה בחיים לא קרה.

למי פה יש ילדים? אני מאמין שלרובכם, נכון? אז תנסו לחשוב אם הילדים הקטנים שלכם היו שואלים את השאלות מה אתם הייתם עונים להם. אני אשמח, חבר הכנסת גפני, אם תוכל גם רגע לחשוב איתי מה אני יכול לענות לילדים הקטנים.

ברשותכם אני אקריא מספר שאלות שנשב עליהן ונבין מה אפשר לענות להם. 'למה הם בכלל נכנסו לבארי ועשו את כל זה?', 'איך הם החליטו את מי להרוג ואת מי לחטוף?'.

אלה בן עמי:

'אנחנו רואים המון אבאים, רק לא את אבא שלנו'.

גידי דיקמן:

'היו בשכונה גם ילדים בגילי, מה קרה להם? מה קרה למשפחות שלהם?'

מור קורנגולד:

'אמא, כשאבא יחזור הוא יהיה זקן?'

אלה בן עמי:

'אולי יש עוד אבאים בעזה חוץ מאבא שלנו?'

גידי דיקמן:

'של מי הגופות שראינו מחוץ לממ"ד? זיהית אותם? מי עוד מת? מי עוד? ספרי לי את כולם'.

מור קורנגולד:

'אמא, עכשיו אנחנו עומדים למות?' 'אני זוכרת שענית לי תשובה מבעיתה: אולי, אני מקווה שלא'.

אלה בן עמי:

'יש הבדל בין מת, נפטר, נהרג ונרצח, להסביר לך?'

גידי דיקמן:

'בת כמה ישראל? אולי המתנה שלה ליום הולדת 76 תהיה שכולם יחזרו?'

מור קורנגולד :

'אמא, מה כדור של רובה עושה בגוף?'

אלה בן עמי :

'מתי כבר אבא יחזור? קולטת כמה זמן עבר?'

גידי דיקמן :

'מתי את תהיי מתה? בת כמה אני אהיה כשתהיי מתה?'

מור קורנגולד :

אני שואל אתכם, חברי הכנסת, הוא שואל אותי 'מתי אבא שלי יחזור?' ומה אני אענה לו? מתי אבא שלו יחזור? מה אני יכול לענות לו כבר? אני לא יכול יותר. אני מבקש ממכם, תענו לי, מה אני עונה לו? מה אני עונה לילד? אני רוצה לצאת מפה עם תשובות. מה אני עונה לו? מתי אבא שלו יחזור? לאף אחד פשוט אין תשובות ואף אחד לא רוצה להתמודד עם זה ואף אחד לא רוצה לעמוד מול ילד בן 8 ששואל את השאלות האלה.

אלה בן עמי :

אני מרגישה שגם אחרי שמור הלך מגיע לנו לשמוע תשובה לשאלה הזאת, איך אנחנו עונים לו, לילד בן 8? איך אנחנו עונים לה, לילדה בת 3 ששואלת מתי אבא יחזור? כי אני שואלת את זה כל הזמן, בת 23, מתי אבא יחזור וכנראה זה לא משפיע כל כך. אז מה אנחנו עונים להם, לילדים האלה?

היו"ר משה גפני :

מבחינתי זה צריך לקרות היום, שהיום כולם יחזרו, זאת עמדתי וזה מה שאני אומר למי שצריך להגיב. אני מאוד מודה לכם.

גידי דיקמן :

זה בידיים שלך לגרום לזה לקרות.

היו"ר משה גפני :

תודה רבה.

אלה בן עמי :

אם אפשר, ברשותך, לשאול שאלה את חבר הכנסת פינדרוס? לא?

היו"ר משה גפני :

אני נותן לכל המשפחות, וזה לא משנה הדרגה - - -

אלה בן עמי :

נכון, אתה נותן, אבל הוא יצא מהחדר כשדיברנו.

היו"ר משה גפני :

אני נותן לכולם, אני לא רוצה שזה ייהפך לדיאלוג. את מכירה את הכנסת, למה זה יכול להוביל. ככה יש קונצנזוס.

גידי דיקמן:

אז הוא לא חייב לענות לה, היא יכולה להגיד.

היו"ר משה גפני:

תגיד.

אלה בן עמי:

אני רק רוצה להגיד לחבר הכנסת פינדרוס שמור קורנגולד, אח של טל שוהם שחטוף בעזה, צעק אחריו שאל תצא מהדלת כי הוא רוצה לדבר אליך ואתה פשוט עזבת. זה בדיוק מה שאנחנו מרגישים שעושים לנו כל הזמן. אני לא יודעת אם זה היה כי מיהרת לאן שהוא או כי יש משהו חשוב יותר מהחטופים, אבל אני מבקשת שזה לא יקרה שוב.

היו"ר משה גפני:

תודה רבה, אני מודה לכם.

הפסקה שתי דקות.

(הישיבה נפסקה בשעה 12:40 ונתחדשה בשעה 12:43).

היו"ר משה גפני:

אנחנו עוברים להצעת חוק הסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב) (תיקון – חישוב עליית מחירי הארנונה), הצעת חוק שלי ושל יעקב אשר. אני אולי אקדים ואומר שהחוק הזה, הורתו ולידתו היו בדיון שהתקיים כאן בוועדה יחד עם שר הפנים משה ארבל, לאחר שלפי המציאות הזאת שבה מעלים את מחירי הארנונה, ב-1.1.2025 זה יעלה ב-5.29.

רועי כהן:

אחרי שעלה ב-2.69 בשנת 2024. לא ראיתי שלעסקים גדלו 10% הכנסות.

היו"ר משה גפני:

חיים, אנחנו קבענו את הישיבה הזו באופן כזה שיהיה מסודר עם הוועדה המשותפת לתקציב הביטחון, שזה ועדת כספים וועדת חוץ וביטחון. מתנהל שם פיליבסטר, אני תכננתי את זה באופן כזה שאנחנו את הדיון הזה נקיים אחרי שמסתיים שם הייעוץ המשפטי והיועצת המשפטית של הוועדה שנמצאת שם תבוא לכאן. בינתיים עושים פיליבסטר, אני לא יודע למה.

יצחק פינדרוס (יהדות התורה):

לא סיבה פוליטית, אני אומר לך.

היו"ר משה גפני:

לא סיבה פוליטית?

יצחק פינדרוס (יהדות התורה):

לא, ממש לא, סיבה אישית.

היו"ר משה גפני:

על כל פנים עושים שם פיליבסטר וזה עדיין לא הסתיים.

חמד עמאר (ישראל ביתנו):

מי עושה שם פיליבסטר?

היו"ר משה גפני:

אני לא יודע, לא הייתי שם.

יצחק פינדרוס (יהדות התורה):

לא ישראל ביתנו.

חמד עמאר (ישראל ביתנו):

אנחנו יודעים מי עושה פיליבסטר, אתה צריך לדעת גם, לא מסיבה פוליטית הוא עושה את זה.

היו"ר משה גפני:

על כל פנים ביקשה ממני היועצת המשפטית שאני אמתין עוד כמה דקות אז אני אעשה הפסקה עשר דקות.

חיים ביבס:

אי אפשר, אנחנו באים במיוחד, עם כל הכבוד ליועצת המשפטית אנחנו מגיעים במיוחד לדיון שקבעתם, הוא דיון מסודר שכבר מתעכב בחצי שעה. אני מבין שפרק הזמן של חברי הכנסת עובד אחרת כי הם עובדים רק שלושה ימים וגם על זה הם מקבלים יותר מאשר ראשי רשויות שבאים לכאן.

יצחק פינדרוס (יהדות התורה):

אני עובד פה יותר קשה מאשר כשהייתי ראש עיר.

חיים ביבס:

אתה לא עובד יותר קשה בשום מקום אחר, עבדת בתור ראש מועצה ובתור סגן עבדת ואתה לא עובד פה קשה.

יצחק פינדרוס (יהדות התורה):

בתור ראש עיר עבדתי פחות קשה - - -

חיים ביבס:

הדבר היחיד שאתה עושה זה לנסות לדאוג לכל מיני דברים שהתכלית שלהם לפגוע בשלטון המקומי, אז יאללה. ובסוף יש פה זמן של אנשים שבאים, שלטון מקומי שסוחר את האלונקה הזאת מהיום הראשון לבד, גם בקורונה, גם במבצעים, גם במלחמה, מגיע לכאן ויש איזה שהוא ניסיון שאנחנו באמת כאילו – אתה יודע, בסוף אנחנו הגענו למסקנה, מכיוון שאני רואה שהאוצר והפנים משחקים את המשחק, הם באים אלינו, אנחנו מתנגדים, אבל לא שומעים אותם מדברים נחרצות, בסוף בסוף מדובר פה בחוק שהתכלית שלו 750 מיליון שקל.

אני רק אקח אותך לקרן לצמצום פערים, שהתכלית שלה הייתה לצמצם פערים אמיתיים, 500 מיליון, חתכו אותה בחצי כבר והיא נעלמה. נעלמה, היא לא מגיעה לרשויות. אתה זוכר את הלילה, מה שהיה פעם עיר עולים, אתה זוכר?

היו"ר משה גפני:

בטח שאני זוכר.

חיים ביבס:

הפכו את זה לקרן לצמצום פערים, הכניסו קופה, 500 מיליון, בינתיים ה-500 מיליון הפכו ל-250 מיליון, לא מחולקת לרשויות, אין צמצום פערים אמיתי והעסק הולך ומצטמצם.

ה-750 זה לא כסף שלוקחים למותרות. מדינת ישראל במלחמה. אני מבין שאולי חלק מהאנשים פה לא מבינים את זה, היא במלחמה, כל התשומות התייקרו, הכול התייקר ועל זה תוסיף שחלק גדול מזה להסכמי שכר, שקבעו הסכמי שכר לסייעות, לעובדים הפשוטים. אני רק אומר דבר אחד, שיהיה ברור לחלוטין, תבטלו את זה, אנחנו נבטל את הסכמי השכר ומפה ניתן למדינה להסתדר, ההסתדרות, כולם.

היו"ר משה גפני:

מה שאתה אומר עכשיו אני רוצה שתגיד בעוד כמה דקות, אנחנו נתחיל את הישיבה באופן נורמלי ותעלה את הדברים האלה, אבל קודם אני אסביר למה אני מתכוון בחוק הזה.

חיים ביבס:

ההבדל ביני לבינך הוא אחד, יש לי ניסיון בשלטון המקומי, כל פעם שהאוצר הבטיח משהו הוא מעולם לא קיים.

קריאה:

לא יכול להיות.

חיים ביבס:

מעולם לא קיים ולכן אני לא סומך עליהם, לא סומך עליהם בשום דבר, גם לא בנושא הזה. עצמאות השלטון המקומי היא דבר מאוד מאוד חשוב שאין לנו כוונה לוותר עליו ובנושא הזה אם רוצים לדחוק אותנו שבכוח נילחם בממשלה ונעצור את המדינה, נעצור, לא קרה כלום, רק בסוף אי אפשר לבוא ולהסביר לנו שהשכר שכולנו נתנו עכשיו לסייעות ולמלוות ולעובדים הכי פשוטים בשלטון המקומי ונצטרך מה שנקרא לוותר עליו ונביא את הכסף אין מאין. זה לא יקרה. בנושא הזה אני ממליץ, אל תדחקו אותנו יותר מדי לפינה, כשאנחנו נהיה בפינה כולכם תישאבו ביחד איתנו.

היו"ר משה גפני:

אנחנו עושים הפסקה חמש דקות.

(הישיבה נפסקה בשעה 12:35 ונתחדשה בשעה 12:43.)היו"ר משה גפני:

רבותיי, אני פותח את הישיבה. אנחנו עוסקים בהצעת חוק ההסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב). היות שהגיעו ראשי רשויות שאני מאוד מכבד אותם ואני לא מחכה, דיברתי עם היועצת המשפטית של הוועדה, היא נמצאת בוועדה המשותפת של ועדת הכנסת, היא תגיע בעוד חמש דקות, אנחנו מתחילים את הדיון.

אני רוצה להגיד לכם איך נולד הנושא הזה. אנחנו כל הזמן מדברים על יוקר המחיה ועל העלאת מחירים. אנחנו אמורים להגיע ב-1 בינואר למצב שבו הארנונה תעלה לכל התושבים ב-5.29% והיה כאן שר הפנים בדיון שהתקיים מעניין לעניין באותו עניין. הוא אמר שהוא מתנגד לעשות חקיקה שהחקיקה הזאת תגביל את הרשויות המקומיות, אבל הוא אמר, ובעקבות זה אנחנו שמנו את החוק הזה, להציף את הנושא של המציאות שבה המחירים עולים בכל הפרמטרים של יוקר המחיה וגם הארנונה הופך להיות משהו שהוא משולל היגיון.

ואז אנחנו הנחנו את הצעת החוק הזאת וביקשנו אישור של ועדת שרים לחקיקה וקיבלנו וועדת השרים לחקיקה התנתה את זה שלפני שזה יגיע למליאה לקריאה ראשונה אנחנו חוזרים לוועדת השרים. אני רוצה שנתחיל את הדיון בעניין הזה. מה עושים עם עלייה כל כך דרמטית במחירי הארנונה, מה עושים על מנת שהתושבים לא יצטרכו לשלם כל כך יקר.

נאור שירי (יש עתיד):

שהמדינה תשפה.

חיים ביבס:

מה אשם בעל העסק עכשיו שעכשיו מעלים לו ב-10%?

היו"ר משה גפני:

חיים ביבס, אתה יושב ראש מרכז השלטון המקומי, בבקשה.

חיים ביבס:

נחזור למה שדיברנו. מתחילת המלחמה ראשי הרשויות נמצאים תחת האלונקה הזאת, דרך אגב גם בתקציבים שלהם, כי בסוף, מה לעשות, יש 192 רשויות שמקבלות מענק איזון מהמדינה וכל השאר לא מקבלות, כשדרך אגב בשאר יש כמעט 55%-56% מתושבי מדינת ישראל, ואלה שלא מקבלות כלום מהמדינה אנחנו תמיד מבקשים רק דבר אחד, אל תפריעו לנו. משרדי הממשלה עסוקים בעיקר בלהפריע לנו כל הזמן.

היו"ר משה גפני:

אתה מדבר על החלק שלא מקבל מענקי איזון?

חיים ביבס:

אני מדבר על החלק שלא מקבל מענק.

היו"ר משה גפני:

אלה שמקבלים מענקי איזון אתה מבקש שיעזרו.

חיים ביבס:

אלה שמקבלים מענקים, הרי מצד אחד נותנים להם, מהצד השני לוקחים להם, בסוף זה משחק סכום אפס, הם לא באמת מקבלים תוספת, הם היחידים שלא מקבלים תוספת. אתה מסתכל, נגיד בני ביטון, נגיד הוא משתפר בגבייה, הוא עולה, מורידים לו בצד השני במענק, לא קובעים לך שהמענק יהיה לחמש שנים ואף אחד לא יוכל להזיז אותו. הנוסחה היא כזאת שלא משנה מה תמיד דופקים אותך. זה בסדר, זה חלק מהתהליך שקורה באדמיניסטרציה שלא מצליחה לנהל את המדינה הזאת כבר - - -

היו"ר משה גפני:

בני, במענקי האיזון קיבלת פחות בחמש שנים?

בני ביטון:

ברור.

חיים ביבס:

ברור, מה חשבת? תלך לרשויות הכי קרובות אליך, תבדוק, תגלה. הרי זה הבדיחה הכי גדולה, באים לרשות מקומית, אומרים לה, תתאמצי, תעשי גבייה, תעשי עסקים, תעשי הכול, היא מגדילה בצד אחד, בצד שני לוקחים לה את הכסף. לכן אין להם אינסנטיב אמיתי להתפתח. הם תמיד דואגים להם רק לדגים, לא לחכות.

אני חושב שהדיון היה צריך להיות אחר, אדוני היושב ראש, הדיון היה צריך להיות שאתה בא ואתה עושה הצעת חוק שהאוצר יעביר 750 מיליון שקל לשלטון המקומי. קודם כל את השיפוי, ואז היית

יכול לבוא ולומר, רבותיי, אני רוצה להוריד. שמעתי את חבר הכנסת ינון אזולאי שהסביר לכולם שהרשויות נתנו למדינה הלוואה 450 מיליון שקל ולקחו ב-3-0 אותן 60 ומשהו רשויות שלקחו. כן, אנחנו לקחנו בזמנו 3-0, לתת 450 מיליון שקל למדינת ישראל כי מדינת ישראל הייתה צריכה לשלם מענקי איזון לרשויות ולא יכלה.

מדינת ישראל, מדינה מתוקנת שבאה לקחת הלוואה מרשויות מקומיות כדי לתת לרשויות אחרות. זה מראה לך כמה העסק קרס לגמרי. אז מסבירים לנו שאנחנו לקחנו. לא, לא לקחנו, לקחנו בעצם 3-0 מהתושבים כדי להלוות לרשויות אחרות כי אוצר מדינת ישראל לא מסוגל להביא כסף.

אתה מסתכל על מדינות ה-OECD, האוצר תמיד כשהוא מציג לך בוועדת כספים נתונים הוא מסביר לך על ה-OECD, מה שנוח להם, אז כשאתה מסתכל, ההכנסות של הרשויות מהממשלה הן מהנמוכות ביותר במדינות ה-OECD, בישראל הכי נמוך שיש, 6%. הממוצע הוא 11%, למה? כי מדינת ישראל בשיטה מאוד מאוד ברורה לאט לאט מורידה את החציר מבאלה, לחצי באלה, לרבע, בסוף הסוס יקרוס, הוא ימות, אין לו מה לאכול.

בסוף במאבק הקואליציוני ברור שתנצחו אותנו, אבל בנזקים, כשזה יקרוס, אתם הראשונים שתשלמו את המחיר, למה? כי מה לעשות, הרשויות לא יתפקדו. דרך אגב זה לא קשור לממשלה הנוכחית, האדמיניסטרציה במדינת ישראל כבר למעלה מ-25 שנה לא עובדת, היא תקועה, היא לא זזה לשום מקום, ככה המדינה נראית. ויסלח לי תומר ביטון, אם אישור פשוט במשרד הפנים שאתה לא רוצה מהם כלום, לא כסף, לא כלום, לוקח שנה וחצי, אישור למשהו שבסוף - - -

היו"ר משה גפני:

לא הבנתי, מה זה האדמיניסטרציה 25 שנה?

חיים ביבס:

האדמיניסטרציה זה משרדי הממשלה, התפקוד שלהם, 25 שנים הן לא מתפקדות.

יצחק פינדרוס (יהדות התורה):

פעם ראשונה היום שאני מסכים.

חיים ביבס:

מה חשבתם? למה באמון הציבור הצבא מקבל 85%, השלטון המקומי 68% והכנסת מקבלת רק 16% והממשלה 20%? למה? כי בסוף בטיפול בתושב זה מי שנמצא כאן. בסוף רותם וחיים ביבס, שהם שכנים, הם מטפלים בילדים של החינוך המיוחד, בלהחליף בינינו אני לא עובר דרך הממשלה, לא מבקש מהממשלה שתיתן לי כסף, אנחנו יודעים לעשות את הדברים בינינו ושנינו באים מעולמות אידיאולוגיים שונים אבל יודעים לעבוד מצוין ביחד.

כל המשחק הזה, בסוף בא האוצר, הסביר לנו, הרי האוצר כשבאים אליו הוא אומר: מה אתם רוצים? השלטון המקומי ישב איתנו, ישבנו, סגרנו הסכמי שכר כדי לדאוג לעובדים הפשוטים, לתומכות ההוראה, לסייעות, למלווים, לכל אלה.

היו"ר משה גפני:

היועצת המשפטית של הוועדה הגיעה.

חיים ביבס:

אתה בא ואתה אומר, אדוני היושב ראש, רבותיי, המשמעות של מה שאתה רוצה להעביר - - -

היו"ר משה גפני:

הפוליטיקה של הכנסת יותר מעניינת מהפוליטיקה של הרשויות.

חיים ביבס:

אצלנו דרך אגב זה 80% עבודה ו-20% פוליטיקה. איפה שיש 80% פוליטיקה ו-20% עבודה לא עובדים. אם אתה תראה רשות שיש 80% פוליטיקה אתה תדע שהיא לא עובדת.

כשאתה מסתכל מי יממן את ההסכמים, הרי אנחנו נעצור אותם ואז אוטומטית ההסתדרות תקום ותגיד, רבותי - - -

היו"ר משה גפני:

לא, אני מבקש שתתייחס לחוק הזה.

חיים ביבס:

לחוק אני מתייחס כי ה-750 שאתה מוריד זה מחר בבוקר אנחנו עוצרים את הסכמי השכר שחתמנו עליהם. הרי הדבר הזה, מה זה הטייס האוטומטי? זה 50% מדד המחירים לצרכן, 50% מדד הצרכן הציבורי, אותו שכר שאתה מביא, אותן תשומות שהתייקרו בבנייה, בפינוי אשפה, בניקיון, מי יממן את זה? לכן כשאתה מסתכל אתה רואה באופן סיסטמטי - - -

היו"ר משה גפני:

מה המסקנה שלך?

חיים ביבס:

המסקנה שלי שאם אתה רוצה להעביר חוק אז קודם כל תשב עם האוצר תביא את הכסף ואחר כך תבוא לשבת איתנו, כי מהצד השני האוצר מסביר לנו שהם מתנגדים. האוצר במשחק הזה לא אומר את זה בצורה ברורה, משרד הפנים לא אומר את זה בצורה ברורה ואנחנו צריכים להגיד כי משהו יצטרך.

היו"ר משה גפני:

לא, ייאמר לזכותו של שר הפנים שהוא התנגד לחוק הזה. הוא אמר שהוא רוצה להציף את זה, אבל הוא לא אמר שהוא תומך בזה.

חיים ביבס:

מצוין. בסוף תלמד כלל, הראשונים שנפגעים זה החלשים, לא החזקים. החזקים נפגעים, אבל הם נפגעים פחות. החלשים כשהם נפגעים אז זה התרסקות מלאה וזה כסף מחליף כסף. אני בעד פתרון, תביאו 750 מיליון שקל מהמדינה, מהאוצר, מכסף שאנחנו מכניסים, בבנייה, פיתוח והרבה דברים שהם נעצרו, דרך אגב הם ירדו ב-50%, גם על זה יהיה אצלך דיון, למה? כי אין אתרי בנייה, אין עובדים, אין כלום היום ואתה ירדת כבר ב-20 מיליארד שקל מהכנסות שאנחנו נותנים למדינה כל שנה. לכן צריך לקחת ולתכלל את האירוע הזה קצת אחרת מאשר לבוא נקודתית ולחשוב שאפשר להרוויח מזה, קולות לא מרוויחים מזה.

היו"ר משה גפני:

תודה רבה. שי חגי'ג'. שניהם חתומים על מכתב אליי, דחיתי את המועד של ה -

שי חגי'ג':

קודם כל תודה על הדחייה, זה חשוב, זה באמת חשוב לנו להיות פה. קודם כל אני מבין את הכוונה של מגישי החוק, יש בו היגיון מבחינת הרצון להקל על התושב, אבל סופו של דבר צריך להבין שהטייס האוטומטי לא נולד באיזה שום מקום, הוא נולד מתוך זה שברור למדינת ישראל, לאוצר ולפנים, שעלויות השכר, ההצמדה, כל זה בא לידי ביטוי באותו סיפור שקוראים לו טייס אוטומטי.

כשאתה תיתן הנחה עכשיו בטייס האוטומטי, יש לזה גם השפעה ארוכת טווח קדימה, כי זה ריבית דריבית, שנה בשנה. לכן השיטה הזאת של להוריד אחוזים עכשיו מהטייס האוטומטי לא מקובלת בעליל. אם אתם רוצים לתת הנחה, תנו בבקשה הנחה לתושבים.

תראה מה יקרה, נניח שהייתם מעבירים את החוק הזה, לנו יש ועדת הנחות, אנחנו נותנים הנחיות ברשויות, למי? לאוכלוסיות רווחה. לא יהיה לנו מאיפה לתת נפסיק את ההנחות, מי ייפגע? הראשונים שייפגעו זה אותם מסכנים, סוציאקונומי 1, שאין להם אפשרות לשלם את הארנונה.

לא נוכל לתת להם הנחה ונעקל אותם וניקח להם את הבתים. אנחנו לא רוצים להגיע למצב הזה. לכן אם רוצים להקל עם התושבים, ואנחנו בעד, אנא שהאוצר יביא כסף צבוע, לא בשיטת הורדת אחוזים, כי זה משפיע עלינו עכשיו ארוך טווח, שנה בשנה. תמצאו מנגנון שיקל על התושבים, זה הכול.

היו"ר משה גפני:

תודה רבה. בבקשה, ראש עיריית דימונה.

בני ביטון:

אדוני היושב ראש, אני מייצג את פורום ערי הפיתוח שזה 44 רשויות בשלטון המקומי, תראו מה האבסורד, זאת הייתה השנה הקשה ביותר של הרשויות המקומיות בכל הפרמטרים, לא הייתה שנה יותר קשה. ואמרתי לשר הפנים, אני קלטתי קרוב ל-900 משפחות מפונות שהגיעו לדימונה. הוצאתי מהתקציב השוטף של עיריית דימונה 5.5 מיליון שקל, הממשלה החזירה לי הרבה כסף, 45,000 שקל. אמרתי, זה בסדר, על הכיפק, תנו לשדרות, תנו לאופקים, תנו לעוטף, תנו לקרית שמונה, בסדר, לדימונה לא חסר, אין שום בעיה.

אבל אחרי זה באנו עם החוק של הסייעות שחיים הוביל אותו, זה בסדר גמור, חיים, שי, אני, הובלנו את זה, סייעות מסכנות שלא יכולנו לגייס אותן, היום הן מקבלות שכר הוגן, לא קיבלנו שיפוי. חיים צעק עליי, אני הראשון שהלכתי ושילמתי את הדבר הזה. מועצה אזורית תמר נותנת קצת כסף לדימונה, אז זה בסדר.

ניר ונגר:

רק זה יורד לך ממענקי האיזון.

בני ביטון:

אבל מה האבסורד? אתה צומח, אתה מתפתח, אתה רוצה להיות הכי טוב, אתה עולה באשכולות ואתה נפגע במענקי האיזון. מצד אחד, איך אמרתי לראש הממשלה? אתה רוצה שדימונה תתפתח, ואני לא רוצה לקבל מענקי איזון, תן לי את מה שמגיע לי על פי החוק, אבל הוא לא רוצה לתת לי את זה על פי החוק.

אז מה שאני וכולנו אומרים כרגע, באמת, ואני אומר את זה לאוצר, ואני מסתכל לך בלבן של העיניים, את לא קובעת, אבל את צריכה להעביר את המסר ואמרתי את זה גם לשר האוצר שהיה לפני חודש אצלי בדימונה, אמרתי לו: אתה תכניס את המדינה למערבולת שאתה לא תוכל לצאת ממנה. אנחנו לא רוצים להשבית את השלטון המקומי, אנחנו גמרנו עם השביתות האלה, אבל אתם מאלצים אותנו בלית ברירה להוריד את השלטר. אני, כיושב ראש אשכול נגב מזרחי, חוץ מרהט ולקייח, מתכלל את כל המגזר הבדואי והמצב שם הרבה יותר חמור מדימונה וחמור מירוחם וממצפה ומכל המקומות האחרים.

יוסף עטאונה (חד"ש-תע"ל):

לקחת לי את המילים.

בני ביטון:

לקחתי לך, אני עובד אצלך, עבדנו. אני אומר את זה, אמר את זה גם שי, מי ייפגעו הראשונים? החרדים, הבדואים, המגזרים שלכם, ואני בעד לא לתת נטל לתושבים. אדוני, הרב גפני, אני מתפלל עליך איך הבאת, אני בטוח שיש לך איזה שפן מתחת. אין דבר כזה, אתה אלוף העולם, אתה רוצה משהו מהאוצר, יש לי הרבה שעות גפני וגפני תותח - - -

היו"ר משה גפני :

לא, בסדר, ירדתי למקום ה-16.

בני ביטון :

לא, לא ירדת, אין לך פריימריז, אדוני, אתה לא בליכוד.

נאור שירי (יש עתיד) :

ועלי אתה כועס כשאני אומר שיש לך כוח.

בני ביטון :

אדוני היושב ראש, באמת בתבונה ובשכל בואו, האוצר, שימו כסף תוספתי, אין שום בעיה, אנחנו לא רוצים להעלות שקל אחד לתושבים שלנו.

היו"ר משה גפני :

תודה רבה. התאחדות התעשיינים, נתנאל היימן.

נתנאל היימן :

תודה, אדוני. קודם כל לגבי הדרישה של השלטון המקומי, אני כן יכול להסכים עם המנגנון שהיה בקורונה. בקורונה הייתה הקפאת ארנונה והם שופו מהתקציב. אני חושב שהיה ראוי גם במלחמה לעשות את הדבר הזה בעסקים, בלי קשר להצעת החוק. בני, אתה לא הולך לאהוב את ההמשך.

היו"ר משה גפני :

מה זאת אומרת בלי קשר להצעת החוק?

נתנאל היימן :

בלי קשר להצעת החוק אפשר היה לעשות מנגנון כמו שהיה בקורונה.

ינון אזולאי (ש"ס) :

בקורונה היה שיפוי, רק בקורונה מה עשו? בקורונה בפעם שעברה שיפו, אבל הפעם לא שיפו, מה עשו? אמרו לעסקים: אנחנו נשפה אתכם במחזורים שלכם ופה נותנים רק לאלה שהתפנו.

חיים ביבס :

מה שעשו בקורונה, אנחנו לקחנו שלושה מיליארד, נתנו הנחות שלושה מיליון, קיבלנו שלושה מיליון.

היו"ר משה גפני :

אבל העיקרון יכול להיות אותו עיקרון.

ינון אזולאי (ש"ס) :

יכול להיות אותו עיקרון, זה מה שהם רוצים, שיהיה אותו עיקרון, אבל האוצר לא עושה את זה.

היו"ר משה גפני :

התחלת לדבר בשם האוצר?

ינון אזולאי (ש"ס):

אני אומר לך מה התשובה של האוצר. אם אני טועה תגידי לי, נועה.

יצחק פינדרוס (יהדות התורה):

תעזור לי, אתה יותר ותיק ממני, אנחנו בדיון תקציבי או בדיון חקיקה?

נאור שירי (יש עתיד):

תקציבי.

יצחק פינדרוס (יהדות התורה):

לא, אתה בדיון חקיקה.

נאור שירי (יש עתיד):

איך הרסתי לך את התשובה?

יצחק פינדרוס (יהדות התורה):

אם אתה בדיון חקיקה, לא רלוונטי העמדה של האוצר, עם כל הכבוד.

נאור שירי (יש עתיד):

מה לא רלוונטי? זה הצעת חוק תקציבית.

יצחק פינדרוס (יהדות התורה):

אז מה? אז יש 50 ח"כים שיתמכו בו.

נאור שירי (יש עתיד):

אין שום 50 ח"כים שיתמכו בהצעת חוק כזו ביזיונית.

יצחק פינדרוס (יהדות התורה):

יש יותר מ-50.

נאור שירי (יש עתיד):

סליחה, למרות שאתה עם הרבה ניסיון, כוח ומקום 16.

יצחק פינדרוס (יהדות התורה):

למה? ולדימיר גם הגיש את אותה הצעה.

נאור שירי (יש עתיד):

אז אני אסביר. חוץ מזה אני יכול לחלוק על ולדימיר, הכול בסדר, אצלנו זה מותר.

ולדימיר בליאק (יש עתיד):

גם לא הגשתי.

נתנאל היימן :

ספציפית לגבי הצעת החוק, אני חושב שזו הצעת חוק ראויה, אנחנו רואים שלאורך השנים הארנונה עולה יותר ממדד המחירים. נכון שבשנה מסוימת יכול להיות שאתם מרוויחים, יכול להיות שמפסידים, אבל לאורך השנים הפיצוי הוא ביתר.

אני אגיד יותר מזה, אתה דיברת על 450 מיליון, את ה-450 מיליון האלה כבר קיבלתם כמה וכמה פעמים כי בעבר הייתה נוסחת התייעלות, היה מקדם שהיה מפחית את הארנונה ב-0.2% כל שנה, האוצר ויתר על המקדם הזה ומאז אותה העלאת ארנונה הרבה יותר חריפה.

משפט אחרון. הבית הזה כל היום מדבר על יוקר המחיה, מקיים דיונים בכל הוועדות, בוועדת הפנים, ועדת הכלכלה, גם בחדר הזה, לא יכול להיות שכל היום אתם לוחצים את העסקים לגבי יוקר המחיה ואין דוגמה אישית של הממשלה של איך אנחנו באמת מקפידים את מחוללי האינפלציה. תודה.

חיים ביבס :

אם אתה בעד דרך אגב גם תוריד את העלאת השכר ב-5%.

נתנאל היימן :

אנחנו מתייעלים כל הזמן.

חיים ביבס :

כל החברים שלך שמגיעים אלינו, בין אם זה דרך בנייה, פיתוח תשתיות, העלו ב-20%, אי אפשר מצד אחד להעלות ומצד שני לחשוב שהכסף נופל מהעצים.

נאור שירי (יש עתיד) :

שלומית, זה היה מעשה דורסני.

רועי כהן :

אני לא באתי לדבר בשם בעלי המפעלים, אני באתי לדבר בשביל עסקים קטנים שבסופו של דבר עלייה בפרק זמן של שנה של קרוב ל-10%, אני לא ראיתי עסק שיועד להגדיל את המחזור, בטח בזמן מלחמה, ב-10%. תוסיף על זה את העלויות שהיו בנוסף בשילוט ובכל מיני דברים, הכול עולה ביחד. זה לא רק הנושא הזה של ארנונה, זה הכול צמוד לאותם מדדים.

לכן מה שאני אומר, ואני אומר את זה כבר הרבה זמן, השלטון המקומי צריך לקבל שיפוי ברגע שהוא חותם על הסכמים של שכר שבסופו של דבר מי שדוחף אותו לעשות את ההסכמים האלה זה מדינת ישראל. זה לא יכול להיות שיגידו להם שהם צריכים לפתור את הבעיה של הסייעות ובסוף המוסך הוא זה שישלם את זה, או בעל אולם האירועים או המכולת. זה לא יכול להיות.

אם אתם רוצים לדאוג לכך שהסייעות יקבלו את הכסף שלהם ואנשים יקבלו, תדאגו לתת שיפוי. מה אשם בעל המסעדה בצפת שאתה יודע שהוא לא עובד, הוא לא מקבל גם פיצוי ועכשיו אתה מעלה לו את הארנונה בעוד 10%? איפה נשמע דבר כזה? הוא לא קשור, בסופו של דבר הוא לא קשור לאירוע בכלל אבל הוא משלם את המחיר, מגישים לו את המחיר. אותו דבר לאולם אירועים, אותו דבר למוסך, אותו דבר לקליניקה, אותו דבר לזה שיש לו סדנה.

מה אני בא ואומר? אנחנו דורשים את זה כבר הרבה זמן, כל הבעיה פה היא החתימה על ההסכמים. לגבי המדד אנחנו מבינים, יש פה מציאות, עולה המדד, אבל ברגע שהצמידו את זה לעליית השכר, השכר תמיד יעלה. השכר עולה כי מדינת ישראל רוצה שהשכר יעלה וגם אנחנו רוצים, אבל שישלמו, שלא ישאירו את הצ'ק הזה שאנחנו נשלם.

היו"ר משה גפני :

תודה רבה.

פנינה בן דוד :

אני תומכת כמובן במה שהחברים שלי כאן מהמגזר העסקי אמרו, אני רק רוצה להוסיף שזה לא רק העלייה של ה-5.3% שתהיה בשנה הבאה. אם אנחנו נבדוק מצטבר עשר שנים אחורה אנחנו נראה שהארנונה עלתה בערך ב-22% כשהמדד באותה תקופה עלה רק ב-12.7%, 13%. זאת אומרת שהארנונה עלתה מעבר למדד ב-65% יותר. זה מטורף, תחשבו גם על התושבים, גם על הסקטור העסקי.

מעבר לזה, היו בזמנו כל מיני ועדות, כולל ועדה בין משרדית שאמנם לא סגרה ולא הגישה סופית את ההמלצות שלה, אבל בטיטה היא דיברה על שינוי התמהיל. היא אמרה שמתוך ההוצאות של הרשות המקומית לא 50% זה הוצאות שכר, זה יכול להיות 30%, 35%, ברשויות מסוימות זה 40%, אז למה לעשות חצי חצי? מה שמגדיל את ההוצאות בצורה ניכרת.

במילה אחרת, אני תושבת תל אביב-יפו, כבר קיבלתי הודעה מהעירייה שמעבר ל-5.3% שאני אצטרך לשלם בשנה הבאה אני אצטרך לשלם עוד 3.5% היטל מטר. זאת אומרת בשנה הבאה תעלה לי הארנונה ב-9%, שגם ככה היא לא נמוכה היום, עוד לפני שראיתי אפילו תחנת מטר אחת ואני לא יודעת מתי אני אראה אותה ואולי אני גם לא אגור בתל אביב.

רותם ידלון :

בכמה עלה בממוצע האירוח בשנים האלה במלונות במדינת ישראל?

קריאה :

כן, מחיר החדר ללילה, בכמה עלה?

היו"ר משה גפני :

לא, לא הדיאלוגים האלה.

רותם ידלון :

הוצאות הרגולציה מתגלגלות בסופו של דבר על הצרכן.

פנינה בן דוד :

נכון, אותו דבר.

היו"ר משה גפני :

מי קיבל רשות פה עכשיו להתווכח? אתה קיבלת רשות דיבור.

נאור שירי (יש עתיד) :

תודה, שזה מבוא לוויכוח. תודה, אדוני היושב ראש, אני ממש חייב ללכת לוועדה לביטחון לאומי, אני מציע שתגיע איתי, אולי נלבן את הבעיות בקואליציה, אבל מצד שני לא.

אני רוצה שנייה לצאת לזום אאוט כי הצעת החוק הזאת, אני אמרתי שהיא גרועה, אני לוקח את הדברים שלי בחזרה, היא לא גרועה, היא פשוט בעיניי מנותקת, אני אסביר למה. השלטון המרכזי במדינת ישראל מתנהל כאילו אנחנו בתקופה העות'מנית. הם רואים בנבחרי ציבור, הם ראשי ערים אמנם, לא רק הם בנחרי ציבור, יש להם גם חברי מועצה, אני יודע שראשי הערים בדרך כלל נוטים להתעלם מהם, וסגנים

יצחק פינדרוס (יהדות התורה) :

גם אלה שבקואליציה מתעלמים.

חיים ביבס:

מאלה שבקואליציה אנחנו לא מתעלמים.

נאור שירי (יש עתיד):

ידעתי שאני אדליק אותך, חיים. אתם הבנתם את הכוונה שלי, הם נבחרו ציבור מקומיים. הם לא זרוע ביצוע, הם לא קבלן עפר, הם לא קבלן ביצוע, הם לא מונחתים מלמעלה ומתחילים לקיים את מה שאנחנו רוצים פה. אני אומר אנחנו כי גם אני באתי מהשלטון המקומי ואני יודע פחות או יותר איך הולך שם. אני חושב שאנחנו צריכים לשנות את התפיסה של איך שלטון מרכזי עובד אל מול שלטון מקומי ואז הצעות חוק כאלה יגיעו בצורה הרבה יותר נכונה עם הבנה של מה זה אומר בקצה, כשאנחנו מעלים או מגישים או כותבים כל הצעת חוק, מה זה אומר בקצה על האזרח, כי בסוף אתה רוצה להיטיב עם האזרח.

אתה אומר שמחירי הארנונה עולים ככה. לא סתם מחירי הארנונה עולים. הם יכולים עכשיו לתת לך אלף ואחד דברים שאנחנו החלטנו פה, אבל לא שיפנו אותם בקצה ואם לא שיפנו אותם בקצה זה מחזור, אנחנו נצטרך לפצות אותם במענקי איזון ואז יירד הסוציו וקייטנות ואלף ואחד דברים. ככה זה עובד. אנחנו צריכים להבין שאנחנו יחידה אורגנית אחת ולא אחד ששולח עבודה כאילו זה ספק שאנחנו מזמינים ממנו עכשיו מחיר, גבייה או וואט אבר. תודה רבה.

היו"ר משה גפני:

תודה רבה. נועה, משרד האוצר. לפני שאת משיבה, אני רוצה להגיד לך מה תמונת המצב. אני בעד התושבים ואני בעד השלטון המקומי. השלטון המקומי עושה את עבודתו, הוא גם מסייע לתושבים עם כל מה שנלווה לעניין הזה. הגענו לאבסורד שפשוט אי אפשר לתאר אותו. אנחנו כל היום מדברים פה על יוקר המחיה, גם אתם מדברים על יוקר המחיה, מחפשים כל מיני פתרונות, והנה כאן מול עינינו הארנונה תעלה כמעט ב-10% בסופו של דבר, המציאות תהיה פה מציאות שאי אפשר לחיות איתה.

מה היה צריך לעשות? את הדבר הפשוט ביותר. בא השלטון המקומי ועונה על השאלה הקשה הזאת והמטרידה הזאת, הוא אומר: גם אני עושה הסכמי שכר. מה אתם רוצים שאני אעשה? שאני אלך לחפש כסף מכל מיני מקומות? אני מסכים, גם אני, אני ראש הרשות, אני דואג לתושבים שלי, אני לא רוצה שהם ישלמו ארנונה כזאת גבוהה, אני רוצה שישלמו ארנונה נורמלית ושעליות המחירים תהיינה נורמליות, אבל מה אתם רוצים שאני אעשה? אתם לא אומרים לי מה לעשות עם הסכמי השכר שעשיתי, מה אני אעשה עם כל הדברים שקרו עד היום?

מדינה מתורבתת, נורמלית, שזה אנחנו כמובן, מה שצריך לעשות זה שהשלטון המרכזי מתערב. הוא לא יכול להשאיר את המציאות הזאת שמצד אחד מדברים על יוקר המחיה שצריך להתמודד עם זה, מצד שני מחיר הארנונה עולה בהמון אחוזים שאי אפשר לתאר אותם, ומצד שלישי מטילים על השלטון המקומי את העול שהוא צריך לעשות את זה.

אמרתי לחברים שלי שפנו אליי ואני אומר את זה גם כאן, אני רוצה שבחוק הזה יהיה שיפוי ויש לי כמה מקורות מימון, זה נאמר כאן בוועדה. לקחתם היטלים שונים ומשונים של הרבה מאוד כסף, היטלי הטמנה, יכול להיות שאני טועה בשמות מפני שהשמות מתחלפים, היטלי הטמנה והיטלי ניקיון.

חיים ביבס:

זה הכול הולך לפי קרנות.

היו"ר משה גפני:

לא, קרנות זה משהו אחר.

חיים ביבס:

קרנות, כל דרך שרק האוצר מרוויח.

היו"ר משה גפני:

לא חשוב. על כל פנים יש שם כסף שאתם אומרים שאתם צריכים אותו בשביל א' ב' ג' ולא ראיתי שאתם כל כך משתמשים בו. זה הזמן שחברה מתוקנת צריכה למצוא את הפתרון, לא ייתכן שאתם תעמדו מהצד. אני מבקש את התמיכה שלך בכך שאני אוכל להוסיף בחוק הזה שמשדר האוצר או ממשלת ישראל תשפה את השלטון המקומי במה שנחליט. נשבע עם השלטון המקומי, הרי הם לא יריבים שלנו, אנחנו חלק מהשלטון, יש את השלטון המרכזי ויש את השלטון המקומי וצריך להגיע לפתרון. כולם מתייחסים בסופו של דבר לטובת התושב, לטובת האזרח.

ינון אזולאי (ש"ס):

בקשה הגונה ביותר, לפי דעתי היא ישר תיענה בחיוב.

יוסף עטאונה (חד"ש-תע"ל):

כבוד היושב ראש, אתה מדבר על התערבות השלטון המרכזי, בינתיים יש התערבות של השלטון המרכזי, במיוחד באוצר, בחברה הערבית, כל הקיצוצים שהיו ועדיין קיימים פוגעים קשות. הערה שנייה היא לגבי הצעת החוק להעלות את הארנונה, לפי דעתי ההחלטה היא לא במקום - - -

היו"ר משה גפני:

זה לא ההצעה, זה הטייס האוטומטי. אנחנו לא רוצים להעלות.

יוסף עטאונה (חד"ש-תע"ל):

אבל אם כבר מדברים על ארנונה בעיקרון, לפי דעתי הגיע הזמן גם לדבר על סל השירותים שהרשויות המקומיות מחויבות לתת בתמורה לארנונה. עד היום זה לא קיים, זה שונה מרשות לרשות. אני מציע שתהיה הצעת חוק, אתם תובילו אותה, כי אם אנחנו נוביל, יש לנו את הרעיון, זה לא ילך, לתת סל שירותים שהרשויות המקומיות יהיו מחויבות לתת לתושבים שלהן. בפועל היום מה שדימונה נותנת זה לא קסר-א-סייר ולא ערערה בנגב ולא שגב שלום, זו לא אותה רמת שירות בשום פנים ואופן והארנונה זה אותה ארנונה. על הסוגיה הזו לפי דעתי צריך לקיים דיון.

היו"ר משה גפני:

אבל זה לא לכאן, אני אדבר עם יעקב אשר שיקיים על זה דיון בוועדת הפנים, לעשות סל שירותים.

יצחק פינדרוס (יהדות התורה):

אני מרגיש פה משהו מוזר בדיון הזה. אני מזכיר לכולנו שהדיון התחיל עם בקשה של סיעת יש עתיד לדון על העלאת הארנונה, מזה התחיל הדיון. בעקבות אותו דיון, שר הפנים הגיע לאותו דיון, כל חברי הוועדה דיברו על הגשת הצעת החוק ובאותו מעמד דובר בצורה ברורה לא להפיל את זה על השלטון המקומי. מישהו עשה פה מעשה אשר לא ייעשה והביא לפה את כל השלטון המקומי עם סיפורים - - -

היו"ר משה גפני:

לא, אני דיברתי איתם.

יצחק פינדרוס (יהדות התורה):

מה ששמעתי במסדרונות, מה הסיבה שהשלטון המקומי – דיברנו אז בצורה מאוד מאוד ברורה. דרך אגב, עלה רעיון כשישב פה שר הפנים, שאני חושב שאתה העלית אותו, לא לשפות את הרשויות, להקפיא לשנה אחת את היטלי ההטמנה. גם שאלנו מה הסכום אז, אני גם זוכר את הסכום. דיברנו על להקפיא לשנה אחת. אם אתה מקפיא את ההעלאה הזאת אתה משפה אותם על ידי ההקפאה. זה מה שדובר, זה מה שהיה על השולחן.

הרב גפני, אני קטונתי, תלמידך אני, אני לא חושב שהאוצר יציע את זה, אבל אנחנו כחברי כנסת צריכים להציע את זה. זה צריך להיות מובנה בתוך הצעת החוק שמנגנון השיפוי התיאורטי זה לא שיפוי בכסף, אלא השיפוי הוא שאתה מקפיא, בשנה אחת אתה לא גובה את היטלי ההטמנה. זה היטל במקום

היחידי ולצערי הרב תוקפים את קרן הארנונה בגלל אותה קרן מטורפת שאין לה שום הצדקה, לא כלכלית, לא ציבורית, לא מוסרית, סתם היא הפילה על הרשויות נטל.

אני עוד זוכר כשזה היה, חלק גדול פה מראשי הרשויות לא היו ראשי רשויות לפני כן אז הם לא יודעים על מה מדובר, זה דבר הזוי, הפיל מס על התושבים ללא הצדקה ולא היה בזה שום תועלת. עכשיו האוצר רץ יחד עם המשרד לאיכות הסביבה לעשות כל מיני פרויקטים שאני מעדיף אפילו לא לדבר עליהם, הם לא עושים שום דבר, לא תורמים שום דבר, לא לאיכות הסביבה ולא לכלום. זה סתם, זה יש כבר כסף אז בואו נראה שאנחנו כן מוציאים ולוקחים הלוואות ומחזירים. אבל עזוב, לא מדברים על זה, בוא לא ניכנס עכשיו להרים וגבעות. שנה אחת, שנת 2025, לא גובים היטל הטמנה. נבין מה המשמעות של זה, נבין איפה זה יכול לשפות את הרשויות, את הדבר הזה נספוג בהעלאת הארנונה, נוריד את העלאת הארנונה ובא לציון גואל.

היו"ר משה גפני:

העיקרון של מה שאתה אומר זה השיפוי, רק שיפוי בדרך אחרת.

יצחק פינדרוס (יהדות התורה):

יש הבדל בין שאתה בא לאוצר ואומר תוציא כסף לבין שאתה אומר בדיוק את מה שאמר מרכז השלטון המקומי.

שי חגי'ג:

לא, יש הבדל. הרב גפני, מה יהיה בשנת 2026? כשהקפאנו לשנה, לצורך העניין, בשנה הבאה נצטרך להעלות ב-15% אולי כי נצטרך לקחת בחשבון בנוסחה שלא העלינו השנה. תיקחו את זה בחשבון.

היו"ר משה גפני:

שי, אם אנחנו בעניין הזה נמצא לזה פתרון. הלוואי שאנחנו שם.

שי חגי'ג:

מאה אחוז, אבל צריך להכיר את זה.

היו"ר משה גפני:

זה נכון.

שלומי לוי:

אדוני, אני רוצה קודם כל לברך אותך ואת חבר הכנסת המציע אשר על ההצעה המצוינת הזאת שאנחנו באיגוד לשכות המסחר תומכים בה. כל הצעה שמורידה קצת מהעול הבלתי נסבל על המגזר העסקי היא הצעה מבורכת, נקודה.

אני רוצה רק להגיד בכמה משפטים על הנושא של עליית השכר במגזר הציבורי. לא מדובר רק על ההסכמים שעליהם חותמים הרשויות המקומיות. אם למשל מחר עולה שכר השופטים, או אם למשל מחר נעשה הסכם בנמלי הים, מה הקשר בין אותן עלויות לבין התשלום שלך, שלי ושל ישראלה מני שיושבת כאן לידי לחשבון הארנונה? זה לא רלוונטי. אחת.

בכנסת בשבועות האחרונים, והודה גם בתקשורת, דבר שעולה כאן בצורה די טובה בהישג, מה שטוב לאירופה טוב לישראל, בנושא של תקנים. אז אני מעדכן, על פי הנתונים שיש לנו באגף הכלכלה של איגוד לשכות המסחר הארנונה העסקית ב-OECD נמוכה ב-40% מהארנונה העסקית במדינת ישראל. מה ההסבר לפער הזה כשאחר כך מדברים על יוקר המחיה?

הנתון המדהים הזה יוצר לנו גם בעיות מבניות כי כאשר מגיעה רשות מקומית לקבל החלטה מה היא הולכת עכשיו לעשות, נדלין למגורים או נדלין מניב, במה היא תבחר? במה שייתן לה יותר כסף. זה יוצר עיוות. 60% מההכנסות של הרשויות המקומיות הן מהמגזר העסקי, המגזר העסקי מסבסד את התושבים ואני לא בעד העלאה של ארנונה.

כמו שנאמר כאן קודם, בעשר השנים האחרונות מס הארנונה עלה ב-21.3% ובמספרים 6 מיליארד שקל. אלה סכומים מטורפים, מי יכול לעמוד בהם? ואחרי זה מאשימים את המגזר העסקי שרק הוא אשם בעליית יוקר המחיה. תודה לך.

היו"ר משה גפני:

תודה רבה. נועה, בבקשה.

נועה שוקרון:

צוהריים טובים. אנחנו מתנגדים להצעת החוק. משרד האוצר מתנגד להצעת החוק משני טעמים שאני אסביר אותם כאן.

בני ביטון:

עכשיו זה הקאטץ'. הבנת עכשיו שזה הקאטץ'? אמרתי לך, גפני, שיש משהו סודי שם.

נועה שוקרון:

למה קאטץ'? זה מאוד על השולחן.

בני ביטון:

לא שלך. עכשיו זה עבר לגפני. הוא יודע על מה אני מדבר.

נועה שוקרון:

אני אסביר את הטעמים שבגינם אנחנו מתנגדים להצעה.

היו"ר משה גפני:

את הבנת את מה שדיברנו פה?

נועה שוקרון:

כן, אני אתייחס. דבר ראשון, ההצעה היא בוודאי תקציבית, דובר פה על 750 מיליון שקלים. חשוב לי להבהיר שמדובר ב-750 מיליון שקלים שהם לבסיס התקציב ולכן כל ההצעות לגבי הקפאה או כל המקורות שהוצגו כאן הם רעיונות שפותרים את השנה הנוכחית, הם לא פותרים את הבעיה הבסיסית שהולכת ומתרחבת שנים קדימה לפני הצעת החוק.

הדבר השני, והוא חשוב לא פחות, זה שההצעה הזאת גם לא נכונה מבחינה כלכלית. מדדים קיימים מסיבה מסוימת, הם משקפים את הגידול הריאלי של המחירים. החלוקה בין 50-50, כפי שקיימת היום בארנונה, היא חלוקה שהיא נכונה. כשאנחנו בודקים את מבנה ההוצאות של הרשויות, רשויות מקומיות אכן פחות או יותר בממוצע מוציאות 50% על שכר ו-50% על קניות. ככל שאנחנו משנים את התמהיל הזה במדדים אנחנו פוערים פער, ואמר את זה מאוד בחוכמה יו"ר מרכז השלטון המקומי, פוערים פער שהוא גם הולך ומתרחב, כלומר משנה לשנה, בגלל שתמהיל ההוצאות הוא 50-50 אבל השיפוי איננו 50-50 אנחנו פותחים פער שהולך וגדל ומייצר מחסור וגירעון ברשויות המקומיות. הדבר הזה בוודאי יבוא על חשבון שירותים לאזרח.

לכן אנחנו מתנגדים להצעת החוק, כמו שאמרתי. אם הממשלה בכל זאת תראה לנכון לתת מקור לבסיס לסוגיה הזאת, אנחנו עדיין, כפי שנאמר פה, מדינת חוק, יש מסגרות תקציביות, יש סדרי עדיפויות, אם בכל זאת תרצה הממשלה לתת מקור לבסיס לסוגיה הזאת היא כמובן תוכל לעשות את זה. חשוב לי לציין שנכון כרגע זה לא המצב ולפי החלטת ועדת השרים התבקשנו כממשלה לחזור עם הצעת החוק לדיון בוועדה לפני הקריאה הראשונה.

היו"ר משה גפני:

אני מצטער על העמדה שלכם. את שמעת את הדיון, את שמעת את מה שאומרים, ואל תסתמכי על יושב ראש מרכז השלטון המקומי. אם את מסתמכת עליו זה בסדר גמור, אני הולך לדבר איתו, הוא מסכים שבחוק יהיה כתוב, ואנחנו נמצא את הנוסחה הטובה ביותר, שיהיה שיפוי לשלטון המקומי, הוא גם רוצה להוריד את הארנונה. גם הוא מבין את מה שנאמר פה על ידי חלק מהחברים, המציאות היא מציאות בלתי מתקבלת על הדעת. מה שקרה בשנים האחרונות עם העלאת הארנונה הוא דבר שהוא בלתי מתקבל על הדעת, כאילו אתם מנותקים מהעם.

מה זה החשבון הזה ש-50% השכר הממוצע וחלק זה המדד הרגיל? יש פה העלאה בארנונה שאנחנו, נבחר הציבור, כולנו, גם בשלטון המקומי וגם בשלטון המרכזי, עומדים מול הציבור ואנחנו אומרים לו, במצב המלחמה, במצב הזה שקשה לקנות אוכל בחנות אתה צריך עכשיו לשלם ארנונה הרבה יותר ממה שעולה המדד. זה דבר שהוא בלתי מתקבל על הדעת.

אם את מסתמכת על השלטון המקומי אני אביא את השלטון המקומי, אם זאת הבעיה. זאת לא המציאות, אני אמרתי בהתחלה, אני קיבלתי את הסכמתה של ועדת השרים לענייני חקיקה בניגוד לדעתכם. אתם לא רציתם שזה יקרה וזה קרה, יש דברים שאני יכול לעשות. לפעמים אני ככה מבסוט בלילה כשאני חולם חלומות שניצחתי את אגף התקציבים. זה חלומות מעניינים.

זה עבר בוועדת השרים לחקיקה משום שהם הבינו שמדובר על דבר שהוא בלתי מתקבל על הדעת. זה לא בסדר שאתם מקובעים בעניין הזה של הנוסחאות. צריך להוריד את הארנונה, אי אפשר שב-1 בינואר אנשים ישלמו כל כך הרבה כסף. הם הולכים למכולת, הולכים לקנות אוכל ולא יכולים וחוזרים עם סל חצי ריק, או כל דבר שזו, ופתאום הוא צריך לשלם ארנונה, הוא מקבל הודעה מהעירייה שהוא צריך לשלם ארנונה.

רועי כהן:

או בעל עסק עם 1,000 מטר שעכשיו פתאום מקפיצים לו את זה.

היו"ר משה גפני:

נזהרתי, כדי להיות עדין. אני מבקש שתחזרו עם תשובה אחרת. אני לא אצביע היום. היות שאתם עושים את החשבון הזה אז כדאי שתדעו, אני לא יודע איפה אני אהיה בעוד כמה שבועות, אנחנו לא יודעים, אני יודע איפה אני אהיה? מה אני אגייס?

בני ביטון:

בבחירות. תגיד להם, גפני. בבקו"ם.

היו"ר משה גפני:

נועה, אני פונה לחלק המקצועי שלך, יש דברים שהם צודקים, צריך למצוא לעניין פתרון. לא לפגוע בשלטון המקומי, אבל לא לפגוע באנשים שהולכים לשלם כל כך הרבה כסף כשאנחנו מדברים גבוהה גבוהה נאומים ציוניים על יוקר המחיה. יעמוד שר האוצר וידבר נגד יוקר המחיה, אני הולך לדבר איתו. את מרשה לי? לא, את עושה לי כן. אני הולך לדבר איתו.

המציאות הזאת היא מציאות שהיא בלתי מתקבלת על הדעת. אני מודה שאני צריך להחזיר את זה לוועדת השרים לחקיקה, אני אדבר גם עם יושב ראש ועדת השרים לחקיקה, אני אדבר עם כולם, זה לא איזה משהו שאני עושה מתחת לשולחן, יש לזה נימוקים כבדי משקל. אנחנו עומדים מול התושבים ושלא תחשבי שזה עובר ככה לסדר היום. יהיה פה מצב שהוא בלתי נסבל מבחינה ציבורית. יש לנו אנשים, לא כולם אנשים עשירים שהארנונה לא מעניינת אותם, רוב הציבור הוא לא כזה ולרוב הציבור הזה אנחנו פונים.

אני מבקש שתבדקי עוד פעם מה שנאמר כאן, אני מבקש את ההתייחסות שלך. אני אעשה את כל העבודה האפשרית, גם עם השלטון המקומי, גם עם השלטון המרכזי, לא להשאיר את הארנונה במצב הזה. והיה אם לא יילך לי אז אני לא יודע, מי דיבר על ואקום מקודם?

נ"ר ונגר:

לא על הוואקום, על הבקו"ם.

היו"ר משה גפני:

זה דבר צודק. אל תלכו נגד דבר צודק, זה דבר שצריך למצוא לו פתרון. יש את כל הקרנות האלה, יש כסף שנמצא, זה הזמן שצריך להשתמש בו לדברים נכונים, לדברים שנוגעים לכלל הציבור.

מי ביקש עוד לדבר? אלי אטון, ראש המועצה לב השרון. בבקשה.

אליהו אטון:

תודה, אדוני היושב ראש, אני ראש המועצה האזורית לב השרון, ראש מועצה חדש, ארבעה חודשים בתפקיד.

היו"ר משה גפני:

מזל טוב.

יצחק פינדרוס (יהדות התורה):

בהצלחה.

אליהו אטון:

אז ההצלחה תלויה באמת בכם גם.

היו"ר משה גפני:

כל העולה לגדולה מוחלים לו על כל עוונותיו. אתה יכול להתחיל עכשיו עבירות חדשות.

אליהו אטון:

זהו, עכשיו אני מתחיל מחדש. אני די מכיר את העשייה הציבורית, אני כבר כמעט 30 שנה בעשייה ציבורית, אבל כראש מועצה אני חדש. אנחנו נמצאים למעשה מועצה שגובלת בקו התפר, אני גר במושב ניצני עוז, 500 מטר מטול כרם ובשנה האחרונה, בעקבות ה-7 באוקטובר, השקענו סכום גדול יחסית מהתקציב שלנו בנושא ביטחון, הצטיידות, כיתות כוננות. לפני שבועיים נפגשתי עם היועצת המשפטית בוועדת הפנים על סכומי כספים שבמשרד הפנים המדינה לא מעבירה לרשויות קו התפר.

היכולת שלנו לתת שירות לתושבים שלנו, ואני חייב לציין שאנחנו רשות עם סוציאקונומי 8, גבוה מאוד יחסית, שזה לא מבטא את היכולת של הרשות לתת את השירות לתושבים שלה. אני האחרון שארצה להעלות ארנונה, אני בן אדם חברתי, אבל אני מבין שכדי לתת שירות לתושבים שלי ובעיקר, כמו שאמר שי, לתושבים החלשים, כדי שאני אוכל לקיים אותם אז אני צריך גם כסף. מצד שני הייתי שמח להוריד ארנונה ושהמדינה תשחרר חסמים ותוכל לתת לי לבנות יותר אזורי תעשייה ולא לתכנן בעוד 15 שנה. זה גם דבר שאתם צריכים לחשוב עליו, שהוא גם קשור לבעיות האלה. אני מבין את הדבר הזה של לא להעלות ארנונה, אבל זה לא יכול לבוא על חשבון הרשויות.

היו"ר משה גפני:

זה מה שאנחנו אומרים.

אליהו אטון:

זה חשוב מאוד שתשפו את הרשויות, לא יודע באיזה צורה, היטלי הטמנה, אני לא יודע אם לכל רשות יש היטלי הטמנה. לא יודע אם זה חישוב נכון, החישוב צריך להיות דיפרנציאלי לכל רשות בהתאם להעלאה שהיא רצתה לעשות ולא בחישובים עקיפים. אני נגד להעלות מיסים, אבל אם לא נעלה את הטייס האוטומטי וביטול הטייס האוטומטי יפגע בתושבים שלי אז אני ממש נמצא בבעיה.

אם תמצא את הצעת החוק ואת הגיבוי של האוצר, של חברי הכנסת, שבאמת לא תהיה עלייה של הטייס האוטומטי אני בעד, תשפו אותנו, את הרשויות. אני מועצה שהיא יחסית יציבה, את התקציב העברנו, עד שמצאנו את האיזון התקציבי, ואני לא מממש כרגע את החלומות שלי, אלא באמת לתת את השירות העיקרי לתושבים, אז לא יהיה לי מאיפה להביא אותו. בשנה הבאה, ב-2025, אני אהיה בכלל בחוסר איזון תקציבי וברור לך איפה אני צריך לקצץ, בעיקר בדברים שקשורים לחלשים, החלשים יסבלו. אז שלא נעשה דבר טוב וניפגע ממנו. תודה רבה.

היו"ר משה גפני:

הטייס האוטומטי, מי שיממן אותו, במקום שהמדינה תממן אותו יממן אותו האיש שגר אצלך בשכונת עוני.

תומר ביטון:

בעיקרון המשרד מתנגד להצעת החוק כפי שהיא מונחת כרגע ללא שיפוי לרשויות.

היו"ר משה גפני:

למה אתה הולך על הצד השלילי? אתם תומכים בחוק הזה אם יהיה שיפוי.

תומר ביטון:

אנחנו מתנגדים, אלא אם כן יהיה שיפוי לרשויות המקומיות. מעבר לזה במצב הנוכחי שהשלטון המקומי מצוי בו, גם הרשויות המקומיות, מעבר לנושא של עליית מדד ועליית השכר הציבורי, יש שורה של דברים שהשלטון המקומי בפרט בשנה האחרונה נפגע בהם מבחינה תקציבית ואנחנו בכל הרשויות שאנחנו עובדים מולם אנחנו קוראים להם גם להעלות את הארנונה מעבר לטייס האוטומטי על מנת שהרשויות יוכלו להמשיך לתת שירותים לתושבים.

רועי כהן:

אתה שומע מה שאתה אומר? מי אתה רוצה שיממן את זה? לך תעבוד להביא כסף מהאוצר, את מי אתה מייצג?

תומר ביטון:

לכן אין שאלה מבחינתנו לגבי הנושא של הטייס של עדכון הארנונה, אלא אם כן יינתן לזה שיפוי.

רועי כהן:

אז תעבוד בזה. אל תגיד להעלות, תעבוד בלהביא.

היו"ר משה גפני:

אני מסיים את הדיון.

שלומי לוי:

אני רק רוצה להבין, האם משרד הפנים פנה עכשיו לכלל הרשויות?

רועי כהן:

כן, זה מה שקורה, אתה מבין?

שלומי לוי:

אתה מקבל אישור ירוק להעלאות חריגות.

היו"ר משה גפני:

יש מישהו שביקש ולא קיבל רשות דיבור? תודה רבה.

רבותיי, אני מסיים את הדיון בבקשה שלי ממשרד האוצר לתת שיפוי על מנת שהארנונה לא תעלה בסכום כזה, הסכום הזה הוא בלתי מתקבל על הדעת. אני אחזור לוועדת השרים לחקיקה, אני אדרוש את השיפוי, אני אדבר גם עם השרים ואני פונה אלייך, את מייצגת את משרד האוצר, אני מבקש את השיפוי. המצב הזה הוא בלתי נסבל. מבחינה חברתית הוא מצב שהוא נורא ואיום, אני מבקש לעשות שינוי בעניין הזה.

אני אביא את זה לדיון נוסף כאן בוועדה אחרי שאני אדבר עם השרים שעוסקים בזה ואחרי שאני אשמע ממך תשובות על מה שעלה כאן. זאת הייתה העמדה המקורית, ועדת השרים לא קיבלה את עמדתכם, אני מקווה שהיא לא תקבל את עמדתכם אם לא תשנו אותה גם בהמשך.

רועי כהן:

אנחנו תומכים בך, הרב גפני.

שלומי לוי:

הצעה מבורכת ונכונה.

היו"ר משה גפני:

אני מודה לכם על הדיון המעניין הזה. תודה רבה.

הישיבה ננעלה בשעה 13:32.